

pròpia música no és fàcil, sobretot si es tracta d'una música *a priori* no comercial.

A Espanya només en conec molt pocs que no paren, i realitzen gires internacionals cobrant bastants diners. Jo tinc uns ingressos molt modestos, i porto un estil de vida modest, a la Costa del Sol, amb un bon vi de Rioja, el meu *fish curry* (amb arròs basmati), les meves cervesetes (i altres drogues)... També he tingut la sort de tenir companyes molt solidàries, perquè hi ha mesos molt fluïxos. I després et surten concerts, de cop, en què pots guanyar, tocant durant una hora el que et surti de les pilotes, el mateix que guanya un paleta en tot un mes. De vegades és fantàstic.

Durant els primers anys a Espanya vaig fer molta música comercial, tocant fins i tot amb Los Pekenikes, i amb Derribus Arias, Lions in Love o Esclarecidos, i tocant pasdobles a totes les fires del regne. Potser llavors era més professional i ara toco per vocació (?).

De vegades trobo a faltar les sessions "irresponsables i informals" dels inicis, quan vivia de la meua feina com assistent de l'enginyer de so de l'Òpera de St. Gallen, a Suïssa, i tocava amb amics, els caps de setmana, i anàvem experimentant, descobrint, al·lucinant... Era meravellós: un món musical sense pressions exteriors.

—*Consideres que la teva formació, en principi clàssica (europea i eurocèntrica), és compatible amb l'interès que sents per la música oriental? Fins a quin punt es tracta d'un dualisme? Hi ha una mística al darrere? La teva música implica algun tipus d'ideologia?*

—El meu pare, que és trompetista clàssic i no crec pas que comparteixi molts dels meus gustos, em va posar a escoltar, des que era un bebè, Bruckner, Bach, Debussy i tota aquesta patuleia europea que ara adoro molt. En un principi, no va aconseguir encendre'm la flama de la passió per la música. Va ser cap a la pubertat, que vaig descobrir, amb un parell d'amics, altres músiques (no tan sols orientals): *rock* psicodèlic-progressiu, *free jazz*, música contemporània-electrònica, etcètera sense fronteres: flipàvem tant amb Stockhausen com amb Pink Floyd, com amb SunRa. Tot era nou, una aventura, una flipada. També eren encara temps molt *hippies*, ja se sap: amor, drogues i moltes il·lusions... M'interessen molt els sistemes musicals extraeuropeus: Xina, Indonèsia, Índia, Àfrica, Japó... No busco cap mena de dualisme del tipus *Jazz meets India* (títol d'un famós disc del 1967). Espero que sobrevisqui un pluralisme que permeti que la Terra sigui alguna cosa més que una "aldea global", que un camp de concentració... Em veig a mi mateix com un etern viatger, errant (literalment i musicalment). Per a mi, en gran mesura, la música és una experiència mística, fins i tot quan estic assegut davant de l'ordinador fent música digital. No és pas una casualitat que escrivís una cançó, *Cántico I*, utilitzant com a lletra versos de Sant Joan de la Creu. El misticisme musical m'empeny també a recórrer (amb la gravadora DAT a la mà) llunyanes terres com Nagalàndia o Sikkim, però en lloc de desvetllar alguna cosa m'endinsó més i més en allò que està ocult...

Ideologia i música? No m'interessa gaire la combinació i, a més, el passat no ha donat gaires bones experiències. Tinc idees, ideals, i un vague objectiu a l'hora de compondre, i em deixo endur per aparicions místiques. Però cap ideologia. Políticament, m'acosto si de cas a un materialisme dialèctic.

—*Prefereixes tocar davant d'un públic massiu de festival especialitzat o de museu? O potser et sents més còmode en un bar de barri, envoltat d'una colla d'amics?*

—M'agraden totes dues plataformes, el festival i el bar. Depèn una mica del repertori. Potser les músiques improvisades/creatives creixen millor amb un contacte-*feedback* propi de les sales petites, però jo també aprecio molt la distància, tocant (com Miles) d'esquena als espectadors, per crear en el meu laboratori mòbil, sense per això deixar de valorar les reaccions del públic. I si vas amb un munt d'instruments i amb un grup gran un bar resulta molt incòmode.

—*Què signifiquen textos com J-sh-J-sh-J-sh o pi po po po?*

—Aquestes lletres-sons formen part de la peça *J.J.* de la *suite E de Europa*, inclosa al CD *Esquizodelia* de Clónicos (es pot sentir a www.6mgroupp.com/clonicos).

Has sentit parlar d'Hugo Ball o de Kurt Schwitters? La poesia fonètica (*Klang-oder Lautgedichte*) compta ja amb una llarga història. Artistes propers al dadaisme van escriure, fa ja prop de cent anys, poesia fonètica, una poesia que, com la música, ha de *sonar*.

La miniatura *J.J.* (al límit entre "composició fonètica" i "semàntica oberta") està dedicada a Luciano Berio, un dels compositors més grans que ha vist el món.

—*Creus en el concepte obra d'art total o artista total? Et consideres un d'aquells artistes que aspiren a aquest tipus de creativitat, en una disciplina que aglutini totes les altres?*

—Això d'"artista total" fa massa olor de Wagner i companyia (Stockhausen). Abans algunes òperes i ara altres formes multimèdia s'acosten a l'art total, pel que fa a mitjans: llum, so i fins i tot olors i vibracions subsòniques. Tots els mitjans poden servir, encara que, pregunto: una obra d'una sola nota (de La Monte Young, per exemple), no pot ser total?

Jo em dedico a l'art sonor, així que sóc artista, no? Tot i que, per la meua manera de treballar, el qualificatiu artesà és (de vegades) més apropiat.

—*Algú parlava de "so cremallera" per definir la teva música. Què significa?*

—So cremallera? Crec que és un terme creat pel famós musicòleg de Sevilla Antonio Murga. Suposo que es refereix a un sistema estructural/formal alternatiu, que permet esmunyir-se